

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор проф. Анатолій ЦБОСЬ

Зміни та доповнення внесені рішенням

Вченої ради від 26.02.2021 р., протокол № 2

від 25.03.2021 р., протокол № 4

ПОРЯДОК

формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями денної та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

1. Загальні засади

На виконання Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», зокрема перехідних та прикінцевих положень цього Закону, Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (п. 6 розділ I наказу МОН України від 11.07.2019 р. № 977), Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми (рішення НАЗЯВО, протокол від 29.08.2019 р. № 9), Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми (затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17.11.2020 р.) розроблено Порядок формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями денної та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (далі – Університет).

1.1. Під час розробки освітніх (освітньо-професійних / освітньо-наукових / освітньо-творчих) програм (далі – ОП), навчальних планів спеціальностей (ОП) керуватися Довідником користувача ЄКТС (Люксембург, 2015 р.), Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національною рамкою кваліфікацій (12.06.2019 р. № 509), Стандартом вищої освіти зі спеціальності за рівнем вищої освіти (за його наявності), Довідником кваліфікаційних характеристик професій, листом МОН України №1/9-239 від 28.04.2017 р. та цими рекомендаціями.

Цілі освітньої програми мають бути чіткими (відрізнятися від аналогічних програм), взаємопов'язаними з місією та стратегією Університету, повинні виокремлюватися своєю унікальністю.

1.2. До розроблення освітніх програм, навчальних планів, формування цілей та програмних результатів навчання залучаються здобувачі вищої освіти (через органи студентського самоврядування), стейкхолдери, випускники спеціальностей (ОПП), викладачі. Виявлення та врахування позицій і потреб стейкхолдерів та ін. має бути задокументовано (це можуть бути протоколи спільних зустрічей, засідань кафедр, круглих столів, семінарів, результати опитувань або аналізу відкритих джерел тощо).

Гарант освітньої програми, випускова кафедра відповідають за розробку, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм та, за необхідності, внесення змін до освітніх програм, навчальних планів, їх затвердження у встановленому Університетом порядку.

1.3. Проекти освітньої програми, навчального плану не пізніше ніж за місяць до їх погодження на засіданні вченої ради факультету (інституту) обговорюються студентами, випускниками, викладачами, стейкхолдерами, адміністрацією Університету шляхом проведення спільних засідань, круглих столів, зборів, оприлюднення проектів освітньої програми,

навчального плану у відкритих джерелах, на вебсторінці факультету (інституту), сайті Університету. **За результатами громадського обговорення проводиться засідання кафедри та вносяться зміни за одним із таких варіантів:**

– пропозиції та зауваження можна врахувати шляхом внесення змін до освітньої програми та силабусів навчальних дисциплін. У такому випадку на кафедрі мають бути всі варіанти освітньої програми, за якими можна простежити динаміку змін. Освітню програму перезатверджує вчена рада Університету;

– пропозиції та зауваження можна врахувати шляхом внесення змін до освітньої програми та до навчального плану. У такому випадку застосовується алгоритм, який визначений Університетом щодо затвердження освітніх програм та навчальних планів.

1.4. Навчальний план розробляється на весь період реалізації відповідної ОП підготовки фахівців певного освітнього рівня.

За умови прийняття нових стандартів вищої освіти, з метою врахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального контексту і досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм розробляється новий навчальний план і затверджується у встановленому Університетом порядку.

1.5. Освітня програма погоджується гарантом програми, керівником групи забезпечення, Вченою радою Університету, затверджується ректором та має бути оприлюднена на сайті Університету¹.

Навчальний план, освітня програма проходять експертизу в навчальному відділі, навчально-методичному відділі забезпечення якості вищої освіти, погоджуються гарантом освітньо-професійної програми, завідувачами випускових кафедр, деканом факультету (інституту), проректором з навчальної роботи та рекрутації, Вченою радою Університету та затверджуються ректором Університету.

1.6. Навчальні плани заочної форми складаються на основі затверджених навчальних планів денної форми навчання. Перелік усіх навчальних дисциплін і послідовність їх вивчення, загальний обсяг годин, види підсумкового контролю мають відповідати плану денної форми навчання (за винятком навчальної дисципліни Фізичне виховання).

1.7. Університет дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП та навчальних планів.

2. Структура і зміст навчального плану, освітньо-професійної програми

2.1. Згідно з Додатком до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, і Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми (**Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми**):

«1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти і відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

---

¹ Зразок формування освітньо-професійної/освітньо-наукової/освітньо-творчої програм

Чітка структура означає, що освітня програма є структурованою в контексті загального часу навчання (за семестрами / роками навчання), а також змістовно (якщо ЗВО має систему поділу освітніх компонентів на змістовні блоки, то це має бути відображено в ОП).

Взаємопов'язаність освітніх компонентів означає, що вони підпорядковані певній логіці навчання і викладання. Насамперед це стосується тих освітніх компонентів, що є передумовами для вивчення інших.

Обов'язкові освітні компоненти, включені до освітньої програми, мають у сукупності призводити до досягнення програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Програмні результати мають забезпечуватися освітніми компонентами, що включені до нормативної складової освітньої програми.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.

5. Освітня програма і навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності), за його відсутності – вимогам Національної рамки кваліфікацій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

9. Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою (у разі її здійснення) узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти».

2.2. Оформлення навчальних планів має бути виконане відповідно до запропонованих зразків (*Додатки 2 – 13* – зразки навчальних планів денної форми навчання; *Додатки 14 – 25* – зразки навчальних планів заочної форми навчання).

2.3. Навчальний план формується за структурою, єдиною для всіх вищих навчальних закладів, та складається з розділів.

Графік навчального процесу визначає тривалість теоретичного навчання, екзаменаційних сесій, практик, державної атестації, канікул.

Графік навчального процесу (для денної форми навчання):

- тривалість навчального року – 52 тижні, крім випускового;
- тривалість семестрового контролю – 5 тижнів (як правило, 2 тижні триває зимова екзаменаційна сесія, 3 тижні – літня екзаменаційна сесія);
- теоретичне навчання, практична підготовка – 35 тижнів;
- державна атестація – не більше 4 тижнів;
- сумарна тривалість канікул – не менше 8 тижнів.

Для навчального плану заочної форми навчання графік навчального процесу відсутній.

План навчального процесу містить таку інформацію: порядковий номер дисципліни; назву дисципліни; форму семестрового контролю (залік або екзамен); поточний контроль, наявність курсової роботи (проекту); назви практик; загальний обсяг годин; кількість кредитів ЄКТС; обсяг аудиторних годин (лекції, практичні (семінарські), лабораторні, індивідуальні заняття

(для спеціальностей факультету культури і мистецтв); обсяг позааудиторних годин (консультації); годин, виділених на самостійну роботу студентів (включно з годинами, які виділені студенту на підготовку до екзамену); розподіл аудиторних годин за курсами та семестрами (тижневе навантаження студентів, кількість аудиторних годин); посеместровий розподіл годин на лекції, практичні (семінарські), індивідуальні, лабораторні заняття; кількість тижнів (для заочної форми навчання – днів) у кожному семестрі; кількість кредитів у кожному семестрі.

План навчального процесу для денної та заочної форм навчання містить:

– **Цикл загальної підготовки;**

– **Цикл професійної підготовки;**

Розподіл кредитів за циклами загальної і професійної підготовки здійснюється відповідно до компетентностей, які визначені для цієї спеціальності.

– **Цикл вибіркового дисциплін** – не менше як 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС (на рівні бакалавра (4 року) – не менше як 60 кредитів, на рівні магістра (1,5 роки) – не менше як 23 кредити).

– **Цикл вибіркового дисциплін** (не менше ніж 60 кредитів – не менше як 25% кредитів ОП), які плануються, як правило, з 3 по 8 семестр. Вимоги до циклу вибіркового дисциплін для навчальних планів всіх спеціальностей однакові. Для першого (бакалаврського) рівня (4 роки навчання – для денної форми та 4 або 5 років навчання – для заочної форми) початок, протяжність, кількість вибіркового дисциплін у семестрах та роках навчання планувати самостійно, але уніфікувати у межах факультету (інституту).

Вибіркові дисципліни, їх протяжність та кількість за семестрами для студентів, які навчаються на базі молодшого спеціаліста або молодшого бакалавра, визначені у шаблонах, які додаються та є обов'язковими для всіх факультетів (інститутів).

У навчальному плані передбачати лише планування часу (навчальне навантаження). Це означає, що в колонці «Назва дисципліни» вписуємо «Вибіркова дисципліна 1; Вибіркова дисципліна 2» і т. д.; вказуємо форму і семестр підсумкового контролю; кількість кредитів, аудиторних годин (без поділу на лекції, практичні чи семінарські, лабораторні, індивідуальні; залежно від дисципліни розподіл аудиторних годин може змінюватися щороку); вказуємо тижневе навантаження. Кількість кредитів на вибіркові дисципліни, їх порядок вивчення та форма контролю вказані у зразках навчальних планів.

Назви вибіркового навчальних дисциплін з урахуванням побажань та зацікавленості здобувачів освіти пропонують кафедри та затверджують вчені ради факультетів (інститутів) щорічно. На основі таких пропозицій формуватиметься каталог вибіркового дисциплін Університету. Кількість вибіркового дисциплін має бути достатньою для того, аби студент мав можливість здійснити вибір; дисципліни не повинні дублювати одна одну, мають бути актуальними та цікавими для студента.

3. Структура навчального плану першого (бакалаврського) рівня

3.1. План навчального процесу (галузь знань 01 Освіта / Педагогіка) містить:

Цикл загальної підготовки

Нормативні навчальні дисципліни пропонує Вчена рада Університету; вони уніфіковані для всіх спеціальностей відповідного освітнього ступеня.

Уніфікована дисципліна із вказаним обсягом годин включається в цикл загальної підготовки, якщо у стандарті вищої освіти зі спеціальності є компетентності, які вона забезпечує, за умови, що ці компетентності не є фаховими.

Уніфіковані нормативні дисципліни в межах університету:

1. Україна в європейському історичному та культурному контекстах (3 кредити, форма контролю – залік);
2. Українська мова (за професійним спрямуванням) (3 кредити, форма контролю – екзамен);
3. Логіка, або Філософія, або Основи критичного мислення (3 кредити, форма контролю – залік);
4. Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (12 кредитів, форма контролю – 2 заліки, 2 екзамени): 1-ий семестр – 1 кредит, 2-ий – 2 кредит, 3-ій – 1 кредит, 4-ий – 2 кредити, 5-ий – 1 кредит, 6-ий – 2 кредит, 7-ий – 1 кредит, 8-ий – 2 кредити;
5. Інформаційні технології в освіті (3 кредити, форма контролю – залік);
6. Фізичне виховання (2 кредити, форма контролю – залік). Дисципліну планувати протягом 1–2 семестрів (1,5 години аудиторних, 2 години в секціях), 3–7 семестри – факультативно, у секціях;
7. Творчий феномен Лесі Українки (2 кредити, форма контролю – залік);
8. Вступ до фаху (кількість кредитів, форму контролю, розподіл годин та ін. визначає факультет).

У навчальних планах спеціальностей (ОП), з яких передбачається або здійснюється підготовка іноземних студентів та осіб без громадянства, навчальні дисципліни Українська мова (за професійним спрямуванням), Іноземна мова (за професійним спрямуванням) для такої категорії студентів подаються у форматі:

- Українська мова (за професійним спрямуванням) / Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (3 кредити, форма контролю – екзамен);
- Іноземна мова (за професійним спрямуванням) / Українська мова (за професійним спрямуванням) (12 кредитів, форма контролю – 2 заліки, 2 екзамени): 1-ий семестр – 1 кредит, 2-ий – 2 кредит, 3-ій – 1 кредит, 4-ий – 2 кредити, 5-ий – 1 кредит, 6-ий – 2 кредит, 7-ий – 1 кредит, 8-ий – 2 кредити;

Цикл професійної підготовки

– ***Навчальні дисципліни психолого-педагогічної підготовки (загальноуніверситетські)*** є уніфікованими й пропонуються в межах Університету, якщо інше не передбачено стандартом вищої освіти.

Уніфіковані дисципліни психолого-педагогічної підготовки:

1. Вікова фізіологія з основами гігієни (3 кредити, форма контролю – залік);
2. Педагогіка (6 кредитів, форма контролю – екзамен);
- Сучасні педагогічні технології (3 кредити);
- Методика виховної роботи (3 кредити);
3. Психологія (6 кредитів, форма контролю – екзамен);
- Основи психології (3 кредити);
- Вікова, педагогічна та спеціальна психологія (3 кредити);
4. Інклюзивна освіта (3 кредити, форма контролю – залік).

Якщо дисципліни, що входять до переліку пропонованих Університетом, є фаховими для відповідної спеціальності, то вони вилучаються з блоку дисциплін психолого-педагогічної підготовки з відповідним збільшенням обсягу часу на професійну та практичну підготовку.

– *Інші (фахові) навчальні дисципліни циклу професійної підготовки.* Обов'язковими складовими циклу має бути психолого-педагогічна практика (без відриву від навчання) та педагогічна практика (не менше як 5 тижнів).

До нормативної складової навчальних планів ОП мають бути включені всі освітні компоненти, які забезпечать програмні результати навчання.

Навчальні дисципліни циклу професійної підготовки повинні за обсягом мати не менше як 4 кредити, а форму контролю – екзамен.

4. **План навчального процесу (інші галузі знань) (назвемо умовно – наукового спрямування) складається з:**

Цикл загальної підготовки

– *Нормативні навчальні дисципліни* пропонує Вчена рада Університету; вони є уніфіковані в межах Університету.

Уніфіковану дисципліну включати у вказаний цикл, якщо в стандарті вищої освіти зі спеціальності є компетентності, які вона забезпечує, і ці компетентності не є фаховими.

Уніфіковані дисципліни в межах Університету:

1. Україна в європейському історичному та культурному контекстах (3 кредити, форма контролю – залік);

2. Українська мова (за професійним спрямуванням) (3 кредити, форма контролю – екзамен);

3. Логіка, або Філософія, або Основи критичного мислення (3 кредити, форма контролю – залік);

4. Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (12 кредитів, форма контролю – 2 заліки, 2 екзамени): 1-ий семестр – 1 кредит, 2-ий – 2 кредит, 3-ій – 1 кредит, 4-ий – 2 кредити, 5-ий – 1 кредит, 6-ий – 2 кредит, 7-ий – 1 кредит, 8-ий – 2 кредити;

5. Фізичне виховання (2 кредити, форма контролю – залік). Дисципліну планувати протягом 1–2 семестрів (1,5 години аудиторних, 2 години у секціях), 3–7 семестри – факультативно (у секціях);

6. Інформаційні технології в галузі знань (3 кредити, форма контролю – залік);

7. Основи права або Основи громадянського суспільства та політичних знань (3 кредити, форма контролю – залік);

8. Основи екології (3 кредити, форма контролю – залік);

9. Основи економічних знань (3 кредити, форма контролю – залік);

10. Психологія міжособистісної взаємодії (3 кредити, форма контролю – залік);

11. Охорона праці в галузі (3 кредити, форма контролю – залік);

12. Творчий феномен Лесі Українки (2 кредити, форма контролю – залік);

13. Вступ до фаху.

У навчальних планах спеціальностей (ОП), із яких передбачається або здійснюється підготовка іноземних студентів або осіб без громадянства, навчальні дисципліни Українська мова (за професійним спрямуванням), Іноземна мова (за професійним спрямуванням) для такої категорії студентів подаються у форматі:

– Українська мова (за професійним спрямуванням) / Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (3 кредити, форма контролю – екзамен);

– Іноземна мова (за професійним спрямуванням) / Українська мова (за професійним спрямуванням) (12 кредитів, форма контролю – 2 заліки, 2 екзамени): 1-ий семестр – 1 кредит,

2-ий – 2 кредит, 3-ій – 1 кредит, 4-ий – 2 кредити, 5-ий – 1 кредит, 6-ий – 2 кредит, 7-ий – 1 кредит, 8-ий – 2 кредити.

Якщо дисципліни, що входять до переліку запропонованих Університетом, є фаховими для відповідної спеціальності, то вони вилучаються з числа уніфікованих Університетом дисциплін з відповідним збільшенням обсягу часу на професійну та практичну підготовку.

Цикл професійної підготовки. Обсяг нормативної навчальної дисципліни циклу професійної підготовки повинен мати не менше як 4 кредити, а форму контролю – екзамен.

4. Структура навчального плану другого (магістерського) рівня

4.1. План навчального процесу (галузь знань 01 Освіта / Педагогіка) містить:

Цикл загальної підготовки.

– **Нормативні навчальні дисципліни** пропонує Університет; вони є уніфікованими й пропонуються в межах Університету (якщо інше не передбачено стандартом вищої освіти зі спеціальності).

Уніфіковані дисципліни в межах Університету:

1. Сучасні методики навчання або Кар'єроорієнтований підхід у професійній підготовці (4 кредити, форма контролю – екзамен);

2. Наукова комунікація іноземною мовою (3 кредити, форма контролю – залік);

3. Конфліктологія та девіантологія (3 кредити, форма контролю – залік).

Цикл професійної підготовки. До нормативної складової навчальних планів ОП мають бути включені ті освітні компоненти, які забезпечать відповідні програмні результати навчання.

3) Цикл вибіркових дисциплін (не менше як 25 %, не менше як 23 кредити), які плануються з 1 по 3 семестр. У навчальному плані передбачати лише планування часу; навчальне навантаження (розподіл аудиторних годин) може змінюватися залежно від дисципліни. Кожна з цих дисциплін повинна мати не менше ніж 4 кредити, а форму контролю – залік. Кількість вибіркових дисциплін має бути достатньою для того, щоб студент мав можливість здійснити такий вибір; дисципліни не повинні дублювати одна одну, мають бути актуальними та цікавими для студента.

Вибіркові дисципліни, їх протяжність та кількість за семестрами визначені у шаблонах, які додаються та є обов'язковими для всіх факультетів (інститутів).

Вимого до циклу вибіркових дисциплін для навчальних планів всіх спеціальностей є однаковими.

4.2. План навчального процесу інших галузей знань (наукового спрямування) містить:

Цикл загальної підготовки.

– **Нормативні навчальні дисципліни** пропонує Університет; вони є уніфікованими й пропонуються в межах Університету.

Уніфіковані дисципліни:

1. Проектний менеджмент або Управління проектами (2 кредити, форма контролю – залік);

2. Сучасні методики навчання або Кар'єроорієнтований підхід у професійній підготовці (4 кредити, форма контролю – екзамен);

3. Наукова комунікація іноземною мовою (3 кредити, форма контролю – залік).

У цикл дисциплін загальної підготовки пропонуємо ввести навчальний курс Методологія і організація наукових досліджень у галузі знань.

Якщо дисципліни, що входять до переліку уніфікованих у межах Університету, є фаховими для відповідної спеціальності, то вони вилучаються з числа уніфікованих Університетом дисциплін з відповідним збільшенням обсягу часу на професійну та практичну підготовку.

Цикл професійної підготовки. До нормативної складової навчальних планів ОП мають бути включені ті освітні компоненти, які забезпечать відповідні програмні результати навчання.

5. Порядок формування навчального плану

5.1. Назва галузі знань, спеціальності, освітньо-професійної програми повинні відповідати інформації, яка міститься у Відомостях щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, відповідно до яких здійснюється підготовка фахівців у ЗВО, та (або) Сертифікату про акредитацію спеціальності та (або) освітньо-професійної програми. У навчальному плані зазначати назву і вид освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова, освітньо-творча), кваліфікацію, яку отримує студент за відповідним освітнім ступенем після завершення навчання (успішного виконання навчального плану).

У навчальному плані можна зазначати дві кваліфікації: освітню і професійну.

Освітня кваліфікація визначається стандартом вищої освіти зі спеціальності (за наявності).

У випадку відсутності стандарту вищої освіти в освітній кваліфікації зазначати ступінь освіти та назву спеціальності (як спеціалізацію можна зазначати назву освітньо-професійної програми (в лапках з великої літери)).

Професійну кваліфікацію формулювати відповідно до Професійного стандарту спеціальності (у випадку його наявності) або Довідника класифікаційних характеристик професій з урахуванням змісту ОПП (або / зокрема за умови, що зміст ОПП передбачає достатній обсяг освітніх компонентів, які формують необхідні фахові компетентності для відповідної професійної кваліфікації).

У випадку спеціальності галузі знань 01 Освіта / Педагогіка професійна кваліфікація на рівнях і бакалавра, і магістра повинна включати слово «вчитель...». Слово «викладач...» можна писати лише для другого (магістерського) рівня у випадку спеціальностей галузей знань наукового спрямування, але тільки за умови, що ОПП і навчальний план включають відповідну педагогічну складову (навчальні дисципліни, практики тощо).

Наприклад, для освітньо-професійної програми Українська мова та література. Світова література зі спеціальності 035 Філологія ступеня бакалавра

освітня кваліфікація матиме такий вигляд: *Бакалавр філології зі спеціалізації «Українська мова та література. Світова література»;*

професійна кваліфікація (у випадку її присвоєння) може мати такий вигляд: *Фахівець з української та польської мов, української та світової літератури.*

Для освітнього ступеня магістра

освітня кваліфікація матиме такий вигляд: *Магістр філології зі спеціалізації «Українська мова та література. Світова література»;*

професійна кваліфікація (у випадку її присвоєння) може мати такий вигляд: за умови наявності педагогічної складової в ОПП та навчальному плані – *Філолог, викладач української мови, української та світової літератури закладу вищої освіти; якщо педагогічна складова відсутня – філолог, професіонал з української мови, української та світової літератури.*

Для освітньо-професійної програми Середня освіта. Українська мова та література. Світова література зі спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) ступеня бакалавра

освітня кваліфікація матиме такий вигляд: *Бакалавр середньої освіти зі спеціалізації «Середня освіта. Українська мова та література. Світова література»;*

професійна кваліфікація (у випадку її присвоєння) може мати такий вигляд: *Вчитель української та польської мов, української та світової літератури закладу загальної середньої освіти;*

для ступеня магістра

освітня кваліфікація матиме такий вигляд: *Магістр середньої освіти зі спеціалізації «Середня освіта. Українська мова та література. Світова література»;*

професійна кваліфікація (у випадку її присвоєння) може мати такий вигляд: *Вчитель української мови, української та світової літератури закладу загальної середньої освіти.*

5.2. Загальний термін навчання:

– за освітнім рівнем «бакалавр» (на основі повної загальної середньої освіти) для денної форми навчання – 3 роки 10 місяців. Для заочної форми тривалість навчання може перевищувати термін навчання денної форми на 25% (1 навчальний рік);

– за освітнім рівнем «магістр»:

за освітньо-професійною програмою підготовки – 1 рік і 4 місяці (90 кредитів) для денної і заочної форм навчання;

за освітньо-науковою програмою підготовки – 1 рік і 10 місяців (120 кредитів) для денної і заочної форм навчання;

– для здобувачів ступеня вищої освіти магістр (на основі повної загальної середньої освіти) галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 222 Медицина – 6 років (360 кредитів).

– для здобувачів ступеня вищої освіти магістр (на основі повної загальної середньої освіти) галузі знань 22 «Охорона здоров'я», 226 Фармація – 5 років (300 кредитів).

5.3. Тривалість теоретичного навчання на один навчальний рік для студентів денної форми навчання складає, як правило, 18 тижнів в осінньому семестрі та 17 – у весняному. Тривалість семестрів і дата початку теоретичних (аудиторних) занять можуть бути змінені у випадку проведення виробничих практик із відривом від навчання.

Тривалість семестрів (заліково-екзаменаційних сесій) для заочної форми навчання (додаткові оплачувані відпустки) становить для студентів 1–2 курсу 30 календарних днів щорічно; на 3 і наступних курсах – 40 календарних днів щорічно. Враховуючи особливості фахової підготовки і навчального навантаження, студентів можна викликати на навчання в міжсесійний період (до 80 годин на навчальний рік (10 днів на рік)).

5.4. Навчальні плани денної форми формуються з урахуванням вимог кредитно-трансферної системи навчання. Кредит передбачає всі види навчальної діяльності: лекції, практичні (семінарські), індивідуальні (для спеціальностей (ОП) факультету культури та мистецтв), лабораторні заняття, консультації, самостійну роботу, проміжний та підсумковий контроль. Практики, курсові роботи (проекти) також визначаються в кредитах. Кредити присвоюються за всіма видами навчальної діяльності студента, які передбачають оцінювання навчальних досягнень.

5.5. Нормативна кількість залікових одиниць для підготовки бакалавра становить 240 кредитів, магістра – 90–120 кредитів. Один кредит – 30 годин. На один навчальний рік відводиться 60 кредитів, на семестр, як правило, 30.

5.6. Аудиторна робота включає: лекції, практичні (семінарські), індивідуальні (для спеціальностей (ОП) факультету культури та мистецтв), лабораторні заняття, заліки, екзамени, які проводяться за затвердженим в установленому порядку розкладом.

Обсяг аудиторного навантаження за освітнім рівнем «бакалавр» (денної форми навчання) та освітнім рівнем «магістр» (спеціальностей «Охорони здоров'я») становить:

– на 1–3 курсах, як правило, від 1/3 (34 %) до 1/2 (50 %) від загального обсягу (18–26 годин тижневого навантаження);

– на 4 і наступних курсах, як правило, 1/3 (34 %) від загального обсягу (18–22 години тижневого навантаження).

Водночас важливо зважати на те, що кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС може відрізнятися залежно від галузі знань та спеціальності: підготовка у сфері природничих наук, інженерних спеціальностях тощо потребує більшого часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку, натомість для підготовки студентів за спеціальностями соціально-гуманітарного спрямування більше часу має виділятися на самостійну роботу студента.

Обсяг аудиторного навантаження за освітнім рівнем «магістр» (денної форми навчання) становить 1/3 (34 %) від загального обсягу (16–18 годин тижневого навантаження).

Варто врахувати, щоб кількість практичних годин освітніх компонентів (лабораторні, практичні та індивідуальні заняття) усіх рівнів підготовки становила не менше як 30 кредитів від обсягу навчального плану.

5.7. Обсяг навчального навантаження студента (трудомісткість навчання) встановлюється в академічних годинах.

Обсяг аудиторного навантаження має бути кратним кількості тижнів.

Кількість аудиторних годин із навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання повинна становити не менше 1/4 від аудиторних годин навчальної дисципліни денної форми навчання. Річне аудиторне навантаження для студентів заочної форми навчання для освітнього рівня «бакалавр», зазвичай, не повинно перевищувати 1160 годин, для рівня «магістр» – 240 годин.

5.8. Позааудиторна робота включає консультації, які організуються в позааудиторний час за окремим графіком, затвердженим в установленому порядку. Для заочної форми навчання консультації проводяться в період сесій та міжсесійних занять.

У навчальних планах консультації обраховуються для денної форми навчання – 6% від загального обсягу годин, на заочній формі навчання – 12%.

5.9. Рекомендований обсяг навчальної дисципліни – 4 і більше кредитів ЄКТС. Планування дисциплін обсягом 3 кредити здійснюється у виняткових випадках. Оптимальний обсяг однієї нормативної навчальної дисципліни на семестр має становити 5–6 кредитів ЄКТС. За освітнім рівнем «бакалавр» планувати не більше 60–65 дисциплін (не більше 16 дисциплін в рік). Вивчення кожної навчальної дисципліни має завершуватись заліком або екзаменом. Якщо дисципліна викладається впродовж декількох семестрів, проміжний контроль може бути у формі контрольної роботи. Сумарна кількість заліків та екзаменів (включаючи практики та курсові роботи (проекти)) за семестр не повинна перевищувати 8 форм контролю (не більше 5 екзаменів).

5.10. Кількість курсових робіт (проектів) не повинна перевищувати 3 (якщо інше не передбачено стандартом вищої освіти зі спеціальності) із навчальних дисциплін, які є базовими для спеціальності (освітньо-професійної програми). Курсова робота (проект) з дисципліни оцінюється окремо, за її виконання студентові присвоюються кредити ЄКТС, що має бути

відображено у навчальному плані (орієнтовний обсяг – 2–3 кредити), як правило, окремою графою та враховуватися в числі 16 дисциплін. Курсова робота (проект) не виконується в першому та останньому семестрах (якщо інше не передбачено стандартом вищої освіти). Курсова робота (проект) на освітньому рівні «магістр» не планується (якщо інше не передбачено стандартом вищої освіти).

Види практик (навчальна та виробнича) із зазначенням назви практики, семестру проходження, кількості тижнів (для заочної форми навчання – днів або тижнів) і кредитів визначаються випусковими кафедрами (або стандартом за його наявності). Практична підготовка має бути в обсязі не менше як 10 % від загальної кількості кредитів навчального плану (якщо інше не передбачено стандартом вищої освіти зі спеціальності). На кожен тиждень практики встановлюється не менше як 1 кредит.

Навчальна практика, як правило, планується на 1–2 курсах з метою отримання первинних професійних знань та навичок. Практика може проводитись під час теоретичного навчання (не забирати навчальних тижнів), а також бути з відривом від теоретичного навчання. Для ОПП, де програма практики передбачає виїзд за межі міста, до назви практики треба додати «з виїздом».

Виробничу практику рекомендується планувати на 3–4 курсах для закріплення та поглиблення теоретичних знань, практичних навичок і планувати, як правило, з відривом від теоретичного навчання. Рекомендується також визначити педагогічну практику як різновид виробничої. Для освітнього рівня «магістр» асистентську, переддипломну практики визначаємо також як різновиди виробничої.

У випадку, коли державною атестацією є випускна кваліфікаційна робота, на її написання необхідно окремо виділяти кредити. Переддипломна практика в таких випадках може мати таку назву: Виробнича практика із написанням випускної кваліфікаційної роботи або Назва практики із написанням випускної кваліфікаційної роботи. Такий вид практики можна планувати протягом декількох семестрів.

5.11. Проміжний контроль може плануватися у формі контрольних робіт, які зазначаються у навчальних планах для нормативних навчальних дисциплін (4 кредити – 1 контрольна робота). Проміжний контроль може плануватися також для дисциплін, які є фундаментальними та читаються протягом кількох семестрів, але не в усіх семестрах мають форму контролю.

5.12. Види державної атестації (прописувати семестр).

На освітньому рівні «бакалавр» у навчальний план включати кваліфікаційний іспит (якщо інше не передбачено стандартом вищої освіти зі спеціальності), на підготовку до такого іспиту передбачати не менше як 1 кредит. На рівні бакалавра для написання випускної кваліфікаційної роботи, якщо така передбачена стандартом вищої освіти зі спеціальності, у навчальному плані передбачити 2 кредити.

Для рівня «магістр» має бути передбачена випускна кваліфікаційна робота і / або кваліфікаційний іспит (якщо інше не передбачене стандартом вищої освіти зі спеціальності). На рівні магістра для написання випускної кваліфікаційної роботи, якщо така передбачена стандартом вищої освіти зі спеціальності, у навчальному плані передбачити 3 кредити. На підготовку до кваліфікаційного іспиту, якщо такий передбачений стандартом вищої освіти зі спеціальності, передбачати не менше як 1 кредит.

Упорядники рекомендацій: начальник навчального відділу доц. Заєць Л. О., заступники начальника навчального відділу канд. психол. наук Пашкіна А. М., канд. пед. наук Марценюк І. П.

Схвалено Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки

Зміни та доповнення внесено рішенням Вченої ради від 26.02.2021 р., протокол № 2

Погоджено:

Проректор з навчальної роботи та рекрутації

проф. Юрій Громик